

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz integralnej jednostki tematycznej

Temat bloku: **Nasze środowisko**

Temat dnia: Dbam o środowisko – segreguję śmieci

Tematy poszczególnych edukacji realizowanych w danym dniu:

1. Na pikniku – ćwiczenia w opowiadaniu historyjki obrazkowej
2. Wiem, jak segregować odpadki – poznajemy rodzaje pojemników na śmieci
3. Moja ekozabawka – wykonanie zabawki ze surowca wtórnego

Zapisy podstawy programowej – treści:

1. Edukacja polonistyczna: uczeń tworzy wypowiedzi:
 - w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, krótki opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie – 1. 3. a)
 - uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych – 1. 3) c)
2. Edukacja przyrodnicza:
 - podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, że należy segregować śmieci, rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych – 6.6)
3. Zajęcia techniczne:
 - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu
 - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, 9.2) a)
4. Edukacja matematyczna:
 - ustala równoliczność porównywanych zestawów elementów mimo obserwowanych zmian w ich układzie – 7. 4)

Cele zajęć

U c z e ń:

- opowiada historyjkę obrazkową „Na pikniku”
- rozmawia z kolegami nt. segregacji odpadów i rodzajów pojemników na śmieci,
- praktycznie rozpoznaje pojemniki na odpadki i wrzuca odpadki we właściwe pojemniki
- wykonuje ekopracę z rolki papieru toaletowego
- odrysowuje i wycina elementy gry dydaktycznej „Po pikniku”
- rozumie, przestrzega zasad gry i uczestniczy w rozgrywce „Po pikniku”
- porównuje ilość zdobytych liczmanów podczas gry, operuje pojęciami „więcej”, „mniej”, „tyle samo”, „ile brakuje”
- układa pytania i udziela odpowiedzi

Zestaw scenariuszy

Kształtowane postawy: • wytrwałość • ciekawość poznawcza • współpraca (gotowość do pracy zespołowej) • kreatywność

Metody: nauczania praktycznego

Formy: • zbiorowa • indywidualna • grupowa • binarna

Środki dydaktyczne: karteczki (do podziału na grupy, w równej liczbie dla każdego dziecka) w kolorach: zielony, brązowy, żółty, czarny; historyjka obrazkowa dla każdej grupy (w kopercie) i odrębne obrazki w powiększeniu, rękawiczki jednorazowe: 1 para na dziecko (sposób pozyskania: dzieci we własnym zakresie, pielęgniarka szkolna), karteczki, kredki, klej, duże karty w kolorach i kształcie pojemników na odpadki, paski papieru z napisami: „Szkło”, „Papier”, „Plastik”, „Bio”, „Zmieszane”, rolka po papierze toaletowym (zbieramy przez kilka dni przed zajęciami), szablony pojemników (zał. 5), kolorowe kartki z bloku technicznego, pionki do gry, kostka, liczman naturalne, kostka pytajna.

Przebieg zajęć

Uwaga: przerwy nauczyciel wyznacza według potrzeb dzieci

Tok zajęć / czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>1. Powitanie na dywanie, swobodne wypowiedzi na temat: jak spędzamy czas razem z rodziną (wspólne wyjazdy, wycieczki, piknik na łonie natury itp.). Podział uczniów na grupy według wylosowanych kolorowych karteczek.</p>	<p>Dzieci wypowiadają się na temat;</p> <p>– dziecko losuje jedną kolorową karteczkę, poszukuje pozostałych członków grupy, grupa zajmuje miejsce na dywanie (w wybranej ławce);</p>	<p>Kolorowe karteczki.</p>
<p>2. Układanie historyjki obrazkowej „Na pikniku”.</p> <p>Nauczyciel zachęca, motywuje, podkreśla, że każda kolejność jest prawidłowa, sugeruje inny początek – jeśli grupy wybrały ten sam; pilnuje żeby grupy podczas opowieści nie zmieniały swoich historyjek.</p> <p>Nauczyciel przedstawia całą historyjkę – 6 obrazków.</p>	<p>– uczniowie dostają kopertę z obrazkami, wyjmują, oglądają, rozmawiają, układają w dowolnej kolejności (uwaga: każda kolejność jest dobra!);</p> <p>– zadanie dla grup: ułożyć (ustnie) historyjkę obrazkową;</p> <p>– grupy przedstawiają swoją wersję historii (opowiadają kolejno wszyscy członkowie grupy – po jednym obrazku);</p> <p>– uczniowie wybierają najciekawszą ich zdaniem historyjkę z uzasadnieniem, dlaczego właśnie ta, ocena zaangażowania dzieci przez nauczyciela.</p> <p>Dzieci słuchają i szukają tej historyjki, która najbardziej przypominała tę prezentowaną przez nauczyciela; dyskusja nad zachowaniem rodzinki obrazkowej i podanie wyniku poszukiwań zbliżonej historyjki. Odpowiadają na pytania: czego uczy ta historyjka? Jaka jest dla nas nauka? Czy my – dzieci, w szkole nie śmieciemy? Skąd się biorą śmieci w szkole / klasie? Gdzie te śmieci? Oglądają kosz w klasie – kolor, dyskutują o kolorach i rodzajach odpadków.</p> <p>Uczniowie oglądają ulotkę informacyjną</p>	<p>Historyjka obrazkowa (zał. 1).</p> <p>Cała historyjka obrazkowa (obrazki w powiększeniu).</p>
<p>3. Gospodarowanie śmieciami w klasie / szkole. Co robić ze śmieciami /odpadkami? – rozmowa kierowana, wycieczka na teren szkoły i podwórza.</p>	<p>Oglądają kosz w klasie – kolor, dyskutują o kolorach i rodzajach odpadków.</p> <p>Uczniowie oglądają ulotkę informacyjną</p>	<p>Strona WWW gminy</p>

Zestaw scenariuszy

<p>Podsumowanie wycieczki i obserwacji, wyciąganie wniosków.</p> <p>Powrót do klasy. Nasza pamięć krótka: malowanie „śmieci”.</p> <p>Nauczyciel przygotowuje duże karty tzw. „pojemniki na odpadki”, wspólnie z uczniami sprawdza wykonaną pracę, zawiesza prace w klasie, rozdaje napisy grupom.</p> <p>4. Projektujemy grę dydaktyczną „Po pikniku”.</p> <p>5. Recykling – co to jest? Nauczyciel pokazuje wykonaną przez siebie rzecz z materiałów wtórnych i rozpoczyna nową dyskusję: co to jest? Z czego zrobione? itp. Wprowadza słowo „recykling”.</p> <p>Nauczyciel objaśnia kolejność wykonywania czynności, mobilizuje i pomaga w miarę potrzeby.</p> <p>5. Zakończenie zajęć. Ocena zaangażowania uczniów.</p>	<p>ze strony WWW „śmieciopolis”, rozpoznają kolory pojemników, rozmawiają, jakie mają w domu itp. Dzieci wychodzą na korytarz szkolny i podwórko – w poszukiwaniu pojemników na odpadki – rozmawiają o kolorach i rodzajach odpadków; na podwórku zakładają rękawiczki i zbierają pojedyncze zauważone odpadki – rozmowa: kto śmieci, kto sprzęta, a kto sprzęta naszą klasę/zabawki w domu?</p> <p>Uczniowie podają wnioski – nauczyciel może je zapisywać na kartce do dalszego wykorzystania, np. w klasowym kontrakcie.</p> <p>Uczniowie na małych karteczkach malują śmieci (np. ogryzek jabłka, papierek itp.), następnie na jednej dużej kartce (kształt pojemnika na odpadki) układają swoje karteczki; dyskusja czy wszystkie karteczki leżą na dobrych kolorach? Przyklejanie do karty, ekspozycja prac, uczniowie w grupach odczytują napisy na paskach papieru: „Szkło”, „Papier”, „Plastik”, „Bio”, „Zmieszane” i dokleją na odpowiednim miejscu.</p> <p>Uczniowie odrysowują, wycinają i układają na dywanie kolejne „stanowiska odpadków”; rozgrywka w parach/grupach (zał. 5); porównywanie wyników i zadawanie pytań z wykorzystaniem kostki z pytaniami.</p> <p>Uczniowie oglądają wykonane przez nauczyciela (lub starszych kolegów) prace z surowców wtórnych, dyskutują, poznają słowo „recykling”.</p> <p>Uczniowie wykonują pracę z surowca wtórnego (zał. 2). Wystawka prac, omawianie i ocena zaangażowania dzieci. Swobodne zabawy z wykorzystaniem wykonanych prac.</p> <p>Sprzątanie swoich miejsc pracy z uwzględnieniem wkładania odpadków do właściwych pojemników.</p>	<p>lub „śmieciopolis”.</p> <p>Rękawiczki jednorazowe.</p> <p>Karteczki, kredki, klej, duże karty w kolorach i kształcie pojemników na odpadki.</p> <p>Paski papieru z napisami.</p> <p>Szablony pojemników (zał. 3), kolorowe kartki z bloku technicznego, pionki do gry, kostka, liczmany naturalne.</p> <p>Surowiec wtórny, np. rolka po papierze toaletowym, narzędzia potrzebne do wykonania pracy.</p>
--	--	---

Zestaw scenariuszy

Bibliografia

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014, DzU, poz. 803, zał. 2.

Adamek I., *Podstawy edukacji wczesnoszkolnej*, Kraków 2000.

[<http://www.remondis.pl/rmpl/oferta/systemy-zbiorki/pojemniki/>].

[http://smieciopolis.opole.pl/pdf/materialy_info_edu.pdf].

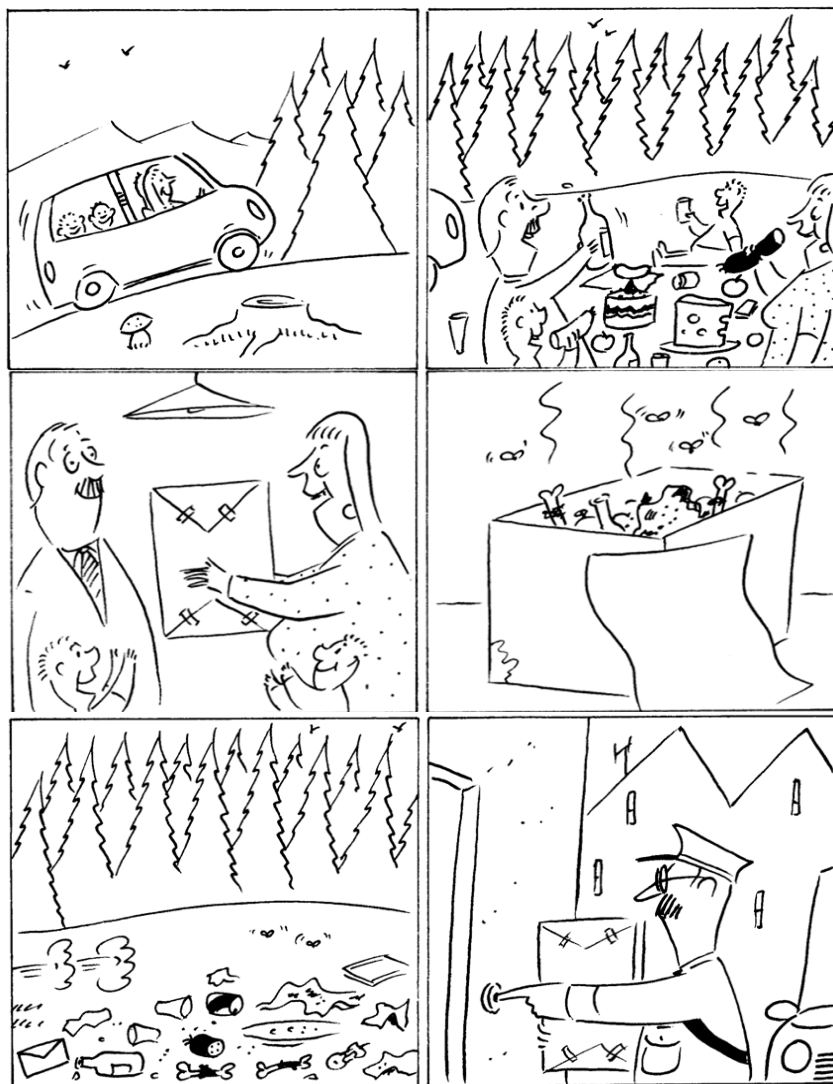
[www.google.pl/search?q=prace+z+rolki+papieru+toaletowego&rlz=1C2AFAB_enPL482PL518&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=cpDvU6PCL4em4gTI94DAAQ&ved=0CB4QsAQ&biw=1366&bih=677].

[<http://www.eci.com.pl/pl/48-pojemniki-na-odpady-komunalne-i-ogolne-odpady>].

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1

Historyjka obrazkowa „Na pikniku” – nauczyciel wycina 4–5 obrazków, miesza ich kolejność i wkłada do kopert – 1 koperta dla jednej grupy.

Internet.

Załącznik 2

Przykład pracy wykonanej podczas warsztatów dla nauczycieli, MODN, jesień 2014.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 3

[<http://www.eci.com.pl/pl/48-pojemniki-na-odpady-komunalne-i-ogolne-odpady>]

Można wybrać inny kształt pojemników, np. taki, jaki występuje w szkole, w miejscowości

„Po pikniku”

Uczeń dostaje szablon pojemnika na odpady, odrysowuje na kolorowych kartkach z bloku technicznego/rysunkowego (kolory: niebieski, żółty, biały, zielony) i wycina. Nauczyciel przygotowuje kilkanaście „pojemników” (lub kółek) w neutralnym kolorze oraz napisy „start” i „meta”. Następnie wspólnie układają na dywanie „ścieżkę” złożoną z wyciętych szablonów, ustalają liczbę zdobytych liczmanów, np.:

biały – 1 liczman,
niebieski – 2 liczmany,
żółty – 3 liczmany,
zielony – 4 liczmany.

Uwaga: im mniej danego koloru, tym więcej liczmanów do zdobycia, im więcej, tym mniej liczmanów do zdobycia.

Rozpoczyna się rozgrywka z użyciem pionków i kostki do gry (można grać w parach, w grupie lub grupy ze sobą). Jeśli gracz postawi pionek na którymś z kolorowych pojemników, dostaje tyle liczmanów, ile założono. Po dotarciu wszystkich graczy na metę uczestnicy układają swoje zdobyte liczmany w następujący sposób:

rząd 1: x x x x x x x x x x x x
rząd 2: o o o o o o o o o o o o
rząd 3: y y y y y y y y y y y y

...

Ten sposób ułożenia prowokuje do pytań z wykorzystaniem jednej z kostek, nauczyciel pomaga układać pytania: jak wam się wydaje, w którym rzędzie jest najwięcej? Jak obliczyć o ile? Co zrobić, żeby było równo? itd. („w którym rzędzie”, a nie „kto ma najwięcej”).